

Savander

ALLU

”Historiikki”

Tarinoita ei numeroita

Allu 40 vuotta "Historiikki" Tarinoita ei numeroita

Historiikki ilman käppyröitä

Kun Allu täytti 30 vuotta, niin historiikin tekeminen oli ensimmäistä kertaa esillä. Kauko Pylväs, joka oli silloin Allun toimitusjohtajana, vei asiaa pyynnöstäni eteenpäin. Hän oli pyytänyt kokenutta kirjailijaa tulemaan esittelemään tekemiään historiikkeja. Allun toimistolla kirjailija niitä ylpeänä esitteli. Minua ei hänen tapansa kertoa yritysten historiasta miellyttänyt.

Kirjat olivat täynnä kaavioita, numeroita, naamoja ja käyriä. Painotus oli luvuissa, ei tarinoissa niiden takana. Ne ovat kuivaa luettavaa, joka liikelahjaksi saatuna menee yleensä kohteliaisuusyystä kirjahyllyyn, jossa se on hetken, ennen kuin joutaa kierrätykseen. Minä halusin, että tarinoiden kautta kerrotaan miten asiat ovat edenneet ja miten yrityksestä on tullut se mikä se on.

Yrityksen toimintaa kuvaavat luvut muuttuvat joka vuosi ja jos yritys pystyy pystyssä ja elättää sitä pyörittävät ihmiset, niin vain se työ on tärkeää ja kerptomisen arvoista.

Allu Group Oy ja sen tytäryhtiön muodostavat kansainvälisen konsernin, jonka alkuvaiheet sijoittuvat 1980 luvun puoleenväliin.

Allu on 100 % perheyhtiö, jonka 40 vuoden historian ensimmäisiä 20 vuotta kuvataan tässä kirjassa tarinoiden kautta. Mukana on vain viittauksia myöhempiin aikoihin, kun se on ollut tarpeen.

Ystäväni ja kurssikaverini Juha Savinainen kirjoitti ja kokosi tarinat yhteen.

Viimeiset 20 vuotta eivät ole vielä historiaa, niistä kerrotaan myöhemmin - ehkä Allu 60 vuotta historiikissa.

Markku Jonninen

Juha Savinainen

Allu 40 vuotta
”Historiikki”

Tarinoita ei numeroita

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2025 Juha Savinainen Kirjailija

Kustannustoimitus: Markku Jonninen

Kannen suunnittelu: Markku Jonninen

Muut tekijät: Allu Group Oy ja Allu konsernin henkilökunta

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80- 9655-9

Sisällys

Sisällys.....	1
Lukijalle.....	4
Ensimmäinen osa – Varhaiset vaiheet	7
Miksi?	7
Motiivi.....	8
Velvollisuus.....	11
Allu aloittaa alusta	18
Hankala alku	22
Import & Export.....	27
Tartu toimeen!	31
Toinen osa - Ensimmäiset vuodet.....	37
Lama	37
Suuret keksinnöt.....	42
Yrittäjän arkea.....	46
Kivijalat.....	59
Kolmas osa – Suuremmat kuviot.....	66
Asiakas - Liikekumppani - Ystävä	66
Kosti Shirvanianin kanssa Kaliforniassa.....	71
Lama kannustaa.....	76
Tapahtui Alaskassa	78
Luciano, yrittäjä ja herrasmies	81
Pörssiä ja miljonäärejä	86
Lohilahdelle	91
Neljäs osa – Läheltä ja kaukaa	96
Japani	96
Roolijako.....	99
Pientä säätöä.....	104
Ernst – viekas huijari.....	111

Seitsemän vuoden piina.....	114
Vahvistus	116
Faktat.....	119
Fred ratkaisee	122
Tehtävä Allulla – paljon töitä ja vähän muutakin.....	131
Viides osa – Uudelle vuosituhannelle.....	144
Turbulenssi	144
In-situ ja Allu MM.....	145
Kuoleman hipaisu.....	150
Elloset.....	155
Portti Kiinaan	157
Afrikan auringon alla	159
Kuudes osa – Meiltä ja muualta.....	165
Mark Pan	165
Connie Ho	166
Bao Wang	170
Jim Gao	176
Pierre-Emmanuel Bujès.....	177
Yonling Zhang.....	179
Yuqiang Jin.....	181
Daniel Ma.....	181
Yvonne Feng.....	182
David Shen	183
Alihankkijat ja yhteistyökumppanit.....	184
SKS Group	184
Ateno Oy	186
Jokilaakeri Oy	187
Miilux Oy	188
Orfer Oy	188
Suomen CNC-koneistus	189

Fennia.....	190
Hedin Automotive	192
Tytäryhtiöitä ja jälleenmyyjä.....	193
Vincent	193
Renox	194
Van Laecke Group.....	194
Murray Plant	195
Henkilökunta	197
Hannu	197
Kimmo	197
Sami Rahman	198
Santtu	198
Nora.....	199
Terhi	199
Merja	200
Helena	200
Saatteeksi.....	205
Osallistujat.....	207
Mr Allun terveiset.....	209

Lukijalle

Mikäs tämä Allu oikein on? Minulle tuli ensimmäisenä mieleen joku sarjakuvahahmo. Hieman mietittyäni muistini tavoitti Allu Kaposen. Hän oli Timo Mikaman luoma sankarihahmo suomalaisessa sarjakuvassa vuodesta 1974 alkaen. Hän oli eräänlainen epäonnistuja, jonka yritykset ryöstää pankkeja päättyivät yleensä noloihin ja hassuihin tilanteisiin. Ei siis juurikaan kuvasta tämän kirjan Allua.

Sen sijaan saman taiteilijan toinen idearikas yrittäjä, professori Tuumivainen, olisi jo paljon lähempänä Allua. Sillä professorin innovatiiviset keksinnöt hämmästyttivät ja naurattivat lukijoitaan siinä määrin, että siitä saatiin hyvät puheenaiheet niin kotien kuin työpaikkojenkin aamukahvikeskusteluihin. Jotta reaali maailmassa päästäisiin samankaltaisiin tuloksiin, niin asia ei olisi niin yksinkertaista. Ensisijaisesti kaikkiin Tuumivaisen rakennelmiin ja laitteisiin tarvittaisiin hyvää suunnittelua ja armottoman kovaa työtä. Mutta eipä hätää, meillä oli siihen tehtävään valmiina eräs nuori mies Joensuusta, Markku Jonninen, hänellä oli visio, hän oli valmis, hänellä oli suunnitelmia ja hän perusti Allun.

Ettei tarvitsisi enempää ihmetellä Allua, niin tämä historiikki kannattaa lukea. Sillä tämä kirja kertoo erään suomalaisen perusinsinöörin menestystarinan, kuinka joensuulaisesta pojasta kasvoi kosmopoliitti ja kuinka hänestä tuli kansainvälisen yrityksensä omistaja.

Törmäsin Alluun ensimmäisen kerran työmatkallani, kun tien varressa erään varaston pihalla seisoi trukki, jonka kylkeen oli liimattu Allu-tarra. Se oli lamavuosien aikaa 1990- luvulla. Sittenkin luokkakokoustemme tiimoilta kuulin lisää ja huhu kertoi, että Markun perustama yritys – tämä Allu - oli menestynyt hyvin.

Ensitapaamisestamme olikin vierähtänyt jo 44 vuotta, kunnes jälleen tapasimme, tällä kertaa Joensuussa. Oliko mies muuttunut, oliko menestys muuttanut jotenkin tuntemaani koulukaveria? Olivatko vierineet vuodet tehneet hänelle jotakin ja miten se näkyisi hänessä? Noh, mustasiipinen drooni lensi vanhan oppilaitoksemme pihalle ja laskeutui nätisti melkein jalkojeni juureen. Eikähän se mikään yllätys ollut, että joukostamme juuri hän lennätti sitä.

Sen sijaan yllätyksekseni hän ehdotti, että osallistuisin Allu eepoksen kirjoittamiseen. Oliko tämä nyt se tarjous, josta ei voisi kieltäytyä? Tapojeni mukaisesti sitä sitten pähkäilin ja nyt olen sitten tätä tekemässä ja kirjoittamassa, mutta pieni pelko tässä on. Mikä on minun roolini? Tarinahan on jo itsessään valmis, tarvitaanko siis vain puhtaaksikirjoittaja?

Sanotaan, että yrittäminen kannattaa aina. Ainakin suomalaisissa sananlaskuissa paljon mukailtaan tätä ajatusta. Onhan niitä joitakuuta menestystarinoitakin näiltä itäisen Suomen vaaramaisemistakin. Einari Vidgrenin Ponsse ja Saarelaisten Honkarakenne ja monia muita, jotka jättävät jälkensä tuleville sukupolville. Allu on suoraa jatketta sille teollisuudelle, joka nojaa metsään, puuhun ja sen käsittelyyn. Toisaalta Allu on oma lukunsa siinä mielessä, että sen lähtökohtana on koneenrakennuksen innovatiiviset konstruktiot, jotka mahdollistavat niiden hyväksikäytön paljon laajemmilla eri teollisuuden aloilla.

Allusta kirjoittaminen ei ole ollut kovinkaan helppoa. Nimittäin Allun tarina on niin monisyinen ja jännittävä, että tässä Allun yritystarinassa joutuu laittamaan itsekin kaikki peliin.

Materiaalia Allu yrityksestä tippui käyttöni sellaisia määriä, että ihan hirvittää. Jos kirjoittaminen olisikin iso urakka, niin voin vain kuvitella millainen urakka on olla yrittäjänä ja vieläpä nostaa se menestykseen. Aika harva meistä pystyisi siihen, vaikka se kultalautaselta tarjottaisiin.

Nostan Markulle hattua ja toivon sydämestäni, että maamme tarjoaa mahdollisuuden kaikille yrittäjähenkisille. Ilman heitä maamme olisi muutaman pykälän taantuneempi paikka elää ja asua. Toivon myös, että pystyn kuvailemaan lukijoita kiinnostavalla, vähintäänkin tyydyttävällä tavalla hänen tiensä kouluajoilta näihin päiviin asti.

Markku Juhani Jonninen s.1960. Ai, kukas hän sitten on? Ettekö muka tunne? Ei huolta, minäpä kerron – hän on tämän kirjan päähenkilö.

Tutustutaan yhdessä mieheen ja hänen yrityksensä tarinaan. Vaikka meidän ensitapaamisestamme onkin kulunut monta vuosikymmentä, niin muistan hänet hyvin niiltä ajoilta. Muistan hyvin siitä huolimatta, vaikka väliin kului lähes 40 vuotta, jolloin en tavannut häntä lainkaan, siihen mahtui ainoastaan yksi puhelinkeskustelumme. Tässä välissä hän rakensi yrityksensä, perusti ja jalosti sen nykymuotoonsa, joka voi hyvin ja on työllistänyt vuosien aikana satoja ja satoja henkilöitä.

Olen, tietenkin, puolueellinen ja tekstini on subjektiivista. Markku antoi kuitenkin minulle vapaat kädet. Toivon, että saan kirjan sisältöön elämän makua, Markun luonnetta ja kokonaiskuvaa siitä, millaista voi olla yrittäjän arki ja elämä Suomessa. Sillä eihän meillä ole ollut näitä markkujonnisia riesaksi asti, heitä on aivan liian harvassa. Luulen, että Markku olisi noussut joka tapauksessa menestykseen jollain elämän alueella, hänellä oli siihen kaikki ominaisuudet ja lahjakkuudet.

Se oli vuosi 1979 ja syyskuun alku, kun tapasin hänet ensimmäisen kerran. Hän istui tekun tunneilla viereisellä rivillä pulpetissaan, 18- vuotias

nuorukainen. Ulkonäössä oli vielä jotain lapsenomaista pyöreyttä, jota vasemmalle kammattu pellavatuikka korosti. Muutama sentti pituutta lisää pituutta, niin hän olisi ollut ilmetty Danny, tosin hieman nuorempi painos. Laulutaitokin hänellä oli, se selvisi vasta tätä kirjaa tehdessä. Selkä suorana hän istui, mutta ulkoinen olemus ei kuitenkaan paljastanut hänen urheilullisuuttaan. Tarkkaavaisesti hän katseli meitä toisia ja seurasi opetusta. Päällään yksivärinen kauluspaita, muistaakseni vaaleat samettihousut tai sitten farkut ja muotikengät jalassaan.

Jos oli menossa jotain tärkeää, niin hän näytti unohtavan ympäristön kokonaan ja kirjoittavan kauniilla käsialallaan. Se sujuikin todella nopeasti. Oikeat menetelmät olivat olemassa heti opiskelujen alkaessa, keskittyminen oikeisiin asioihin ja asioiden ymmärtäminen ensi kuulemalta. Ja nopea hän oli, se saattoi näkyä joskus myös hänen puheessaan, kun hän jostain asiasta oikein innostui.

Omakohtaisena muistona on hänen mainintansa sääennustuksista:

- Säätyyppi muuttuu keskimäärin neljän päivän välein. Siispä 75 %:n varmuudella sää on huomenna samanlainen kuin tänäänkin.

Olen havainnut tämän käytännössä todeksi, Markun tapaan tilastomatematiikkaakin on mahdollista yksinkertaistaa.

Näin jälkikäteen voisi sanoa, että Markku oli löytänyt jo silloin oikean lajinsa. Vaikka teku ja siellä opiskelu niinä vuosina saattoikin olla kilpailuhenkinen ja paljolti yksilölaji, niin paljon tarvittiin myös yhteishenkeä ja yhteistyötä niin toisten oppilaiden kuin opettajienkin kanssa. Markku oli luonteeltaan ekstrovertti ja hyvä luokkatoveri.

Tavanomaisten epäluulojen voittaminen, pykäläviidakon läpi selviytyminen ja toimeentulon hankkiminen - sitähan se on meillä kaikilla muillakin. Tämä on tavallinen tarina tavallisen yrittäjän taipaleesta suomalaismaistemista ponnistaen liki joka puolelle maailmaa.

Tämä ei ole elämän ja kuoleman kamppailu, vaan selviytymistä jokapäiväisestä arjesta ja rakentamista sellaiseksi omaksi maailmaksi, jollaisen puolesta kannattaa yrittää. Tehdä omalta osaltaan sitä, minkä katsoo parhaaksi. Kohdattaessa ylivoimaisilta näyttäviä vastuksia, selvittääkseen mistä tahansa ongelmasta, niin niistäkin on vain selvittävä tavalla tai toisella. Niihin ei ole mitään kaavamaisista ratkaisua, mutta mikään ei voi pysäyttää Suurta Suunnitelmaa. Se etenee jyräten esteet tieltään, heittäen sivuun niin kivet kuin kannotkin, kun kaivaudutaan innovatiivisella voimalla syvälle kompostien peittämään maaperään ja seulotaan kultajyvät esiin.

Joensuussa 13.10.2024, kirjoittaja

Ensimmäinen osa – Varhaiset vaiheet

Miksi?

Tämä on tarina Allusta. Minä kerron tämän siksi, kun kerran minut on tähän tehtävään kiinnitetty. Kerron Allu yhtiön menestystarinan sellaisena, kuin minä olen sen kuullut, ja sellaisena kuin se on minulle kerrottu. Yrityksen 40-vuotinen taival 1985–2025 on jättänyt, tietenkin, myös paljon jälkiä sanomalehtiin, tämän päivän sosiaaliseen mediaan ja totta kai kaikenkattavaan internettiin. Kun sanotaan, että kertomista olisi kirjaksi asti, niin tässä tapauksessa sanonta tulisi olla monikossa. Allun tarina on kuitenkin koottu näihin yksiin kansiin. Ei välttämättä koko tarinaa, vaan sen ensimmäiset 20 vuotta.

Miksi tehdä kirja Allusta? Noh, parempi olisi kysyä, että miksi sitä ei ole tehty aikaisemmin. Eihän kirja ole vielä kuollut, vaikka sen vetovoima ei ehkä olekaan sitä, mitä se on ollut viime vuosisadalla. Vikaa lienee sekä meissä lukijoissa, että meissä kirjoittajissa. Maailma muuttuu elämän eri alueilla nopeammin ja toisilla hitaammin. Allu on pysytellyt kehityksen mukana, eikä minään sen sivustakatsojana vaan sen aallonharjalla.

Niinpä tärkeä kysymys on myöskin, että miksi lukea tätä kirjaa? Kenelle se on oikein tehty? Kaikkien muistiin merkitsijöiden puolesta vastaisin fraasilla, että lukeminen kannattaa aina. Olisiko esimerkiksi Allua olemassa, ellei sen perustaja olisi ollut intohimoinen lukija? Ei se olisi ainakaan samanlainen yritys, kuin mitä se nyt on. Toisekseen, jos muistijäljet jäävät vain ihmismielen muistikeskukseen, niin tuleva historia hämärtää sen lopulta muistamattomaksi. Siispä teemme tätä tekstiä tulevien sukupolvien iloksi. Ajatelkaapa, jos ukkiemme ja esi-isiemme tarinat löytyisivät vaikka pienenäkin pamflettina, niin eikö silloin jokainen meistä niitä innolla lukisi? Ainakin jossain elämänsä vaiheessa. Sama pätee yritysten historiikkeihin.

Onko sitten Allulla ollut mitään isompaa merkitystä? Ja jos on, niin kenelle? Jos ei aivan valtakunnallisesti, niin alansa pioneerina ja edelläkävijänä. Allulla on ollut merkittävä panos niin tekniikan alalla, yrityksenä kuin työllistäjänäkin. Joka tapauksessa Suomen vahvuus on aina ollut pienissä ja keski-suurissa yrityksissä. Yrityksen vahvuudet ovat taasen kiinni yrittäjähenkisissä miehissä ja naisissa, joita ei vastuut ja eteen kasaantuvat ongelmat pelota. Kerron parhaani mukaan eräästä sellaisesta yrityksestä, jonka nimi on Allu Oy, perustettu vuonna 1985.

Allu täyttää 40 vuotta 2025 joulukuun 20. päivä. Insinööritoimistonsa perustamispäivänä Markku oli 25-vuotias.

Virallisesti yritys perustettiin kuitenkin vasta seuraavan vuoden, 1986 tammikuun kahdeskymmenes päivä, sillä viranomaisia varten on oltava yritys-

tunnus ja se oli haettava kuuden kuukauden kuluessa liiketoiminnan aloituksesta. Kun tunnuksen haku oli viivästynyt, niin yrityksen perustamispäiväkin oli siirrettävä. Se oli hyvä muistutus aloittavalle yritykselle, että verottajakin on aina syytä pitää mielessä.

Vastaperustettu yritys oli nimeltään Ideachip, jonka voisi luonnehtia ajatuksiksi jakaa jalostettuja keksintöjä. Nimeen voisi myös ajatella sisältyvän sananlaskun kaltainen arvoitus - ”Helsingissä hakataan tänne lastut lentelevät.”

Paljon oli tapahtunut nuoren miehen elämässä ennen kuin oman yrityksen perustamisasiakirjat oli allekirjoitettu. Olennaisinta oli kuitenkin sen hetken usko omaan osaamiseen ja pärjäämiseen siihen saakka hankituilla tiedoilla ja taidoilla. Eikä yrityksen perustaminen ollut mikään pähänpisto, meriittejä jatkaa kilpailua omassa yrityksessä oli ja onnistumisilla oli huomattava vaikutus uuden yrityksen perustamiseen.

Motiivi

Miksi Markku Jonninen, nuori mies Joensuusta, päätti perustaa yrityksen? Miksi lähteä yrittäjän tielle, kun helpompiakin hommia olisi ollut? Miksi hänestä ei tullut kahdeksantuntista päivätyötä tekevää suunnittelijaa? Miksi hän valitsi metallin eikä esimerkiksi lähtenyt opiskelemaan taidetta, johon hänellä kaikista päätellen olisi myöskin riittänyt lahjoja? Ne ominaisuudet olivat siirtyneet äidin puolelta.

Asiaan saattaa vaikuttaa hänen sukujuurensa, mutta varmaankin suurimpana pontimena olivat hänen lahjakkuutensa, jotka melkeinpä väkisinkin veivät hänet mittauttamaan koko potentiaalinsa yrittäjänä.

Markun isä, Pauli Jonninen, ja hänen vanhempansa sekä koko muu perheensä tulivat sotien alta siirtolaisina Jyväskylän seudulle. Heidän kotinsa oli ollut Salmin Kirkkojoella, pienessä kylässä Laatokan pohjoisrannalla. Kylät jäivät sodan jalkoihin, ne tuhoutuivat ja niin oli Jonnistenkin jätettävä kaikki vastarakennettua navettaa myöten ja paettava muiden karjalaisten mukana nyky-Suomen puolelle. Pauli ei joutunut nuorena poikana sotaan, mutta hänen kaikki vanhemmat veljensä taistelivat osuutensa maamme puolesta kaikilla Suomen rintamilla.

Irja-äiti, o.s. Hentunen oli Jyväskylän tyttöjä. Hänen varhaisimmat vuotensa kuuluivat nuoremman veljen kanssa omassa pienessä torpassa asuen. Sodan syttyessä he olivat jo muuttaneet kerrostaloon. Sota tuntui kaikkialla ja Suomesta lähetettiin 80.000 alle 14-vuotiasta lasta muihin Pohjoismaihin turvaan. Niinpä myös Irja seisoi juhlatamineissaan veljensä kanssa rautatieasemalla valmiina lähtöön. Siinä tilanteessa Eeva-mummi tuli toisiin ajatuksiin

ja toi lapsensa takaisin kotiin. Jos niin ei olisi käynyt, niin historia olisi kirjoitettu Paulin ja Irjan osalta toisin. Elämä jatkui entisellään, tai miten sen nyt ottikaan. Sota oli tuonut poikkeusolosuhteet ja ukki-Eino kävi sodat läpi pitkän kaavan mukaan. Irja oli taiteellinen lahjakkuus eikä hänestä ollut suotta sanottu, että toisissa olosuhteissa hän olisi luonut oman uransa laulajana.

Sota oli tuonut Jonniset keskisen Suomen pohjoisosiin, Pihtiputaalle, Muurasjärven pieneen kylään, jonne he rakensivat maatilansa vuonna 1947. Vilkaista karjalaiskeskuksista oli tultu kauas pois, keskelle ei mitään. Läänin keskukseseen, Jyväskylään, oli matkaa lähes 150 km ja Kokkolaan, lähimpään kaupunkiin, lähestulkoon saman verran.

Paulista oli tullut menevä nuori mies ja kuinkas sattuikaan, hän tapasi Irjan ja heidät vihittiin vuonna 1957. Markusta tuli heidän esikoisensa ja heidän ensikotinsa oli talon yläkerta Peltokadulla.

Nuori perhe rakensi omaa elämänsä sodista toipuvassa Suomessa. Perhe kasvoi ja Paulille tuli työtillaisuus Joensuussa. Siitä tuli myös vielä oppikoulua käyvän Markun kotikaupunki. Jonniset rakensivat muutaman vuoden kulluttua oman talon Rantakylään, Vihurintielle. Vuosi oli 1975 ja Markku oli 15-vuotias. Lapsuus oli takana, nuoruus oli alkanut ja oli aika tehdä omia päätöksiä tulevaisuuden suhteen. Talon rakentamiseen liittyvät työt ja tekniikat, sitä rakentaneet ihmiset ja isän työ Repolan konepajalla olivat juurruttaneet jo joitakin suunnitelmia. Eikä jo ensimmäisistä elinvuosista alkanut kiinnostus kaikenlaiseen tekniikkaan ollut mihinkään kadonnut, pikemminkin päinvastoin. Sitä ruokki myös satasivuinen lahjaksi saatu Nuori tekniikko –kirja, joka kannusti ja neuvoi tekemään itse kaikkea. Eikä se ollut pelkästään hyödyllistä, vaan myöskin hauskaa tekemistä ja ajankulua uteliaalle pojalle.

Joensuu oli koulukaupunki, kuten oli ollut Jyväskyläkin. Markku oli päättänyt oppikoulun Niinivaaralla ja edessä oli mahdollisesti lukio. Hän ilmoittautui kuitenkin ammattikouluun instrumenttiasentajan linjalle. Pääsykokeen helpous oli jo osoittanut, että koulua voisi miettiä uudelleen. Sitä ei tarvinnut edes miettiä, kun ura ammattikoulussa päättyi niihin kokeisiin. Posti toi kirjeen ja siitä ilmeni, että hänen paikkansa onkin lukiossa. Jossain korkeammalla taholla näin oli päätetty.

Niinpä koulunkäynti jatkui Tulliportinkadulla Otsolan lukiossa. Vastaperustettu uusi koulu tunnettiin Norssina. Mutta mitä koulunkäyntiä se sellainen oli, jossa kotona ei luettu edes kokeisiin? Eipä se olisi onnistunutkaan, kun hän jätti kirjansa aina koululle. Miksi nytkään raahata niitä edestakaisin, kun ei oppikoulussakaan ollut tarvinnut? Tiedot tarttuivat päähän ensikuulemalta ja omiin rientoihin ja harrastuksiin jäi enemmän aikaa.

Ylioppilaslakki päähän kolmessa vuodessa ja siirtyminen seuraavaan opintajonon oli melkein pä itsestään selvyys. Nimenomaan siirtyminen, sillä tekniseen oppilaitokseen oli kova karsinta pääsykokeiden perusteella, mutta nehan sujuivat Markulta totuttuun tapaan, vaivattomasti. Ylioppilaslakki jäi kuitenkin hankkimatta. Sillä jo kahden vuoden lukion lukujen jälkeen työt ja siitä saatava raha veivät nuorukaisen Rauma-Repolan konepajalla. Siellä kului siten kokonainen vuosi.

Toimenkuva oli monipuolinen. Hän teki töitä koneistamossa tuotteiden viimeistelijänä, laippojen puhdistajana, porarina, piirrottajana ja yövuoron työnjohtajan tehtävissä. Se olikin oiva paikka imeä oppia koneistuksen saloihin ja tutustua alan ammattilaisten menetelmiin. Konepajan tuotantokin oli mitä monipuolisin. Rauma-Repola valmisti metsäkoneita ja teki osia laivamoottoreihin ja paperikoneisiin.

Insinööriksi valmistava opintie alkoi syksyllä 1979.

Valittu linja ei ollut ollut enää mikään kokeilu, vaan harkittu juttu. Ala oli kiinnostava ja siihen oli jo tuntumaa. Opiskelut oli aloitettu sillä ajatuksella, että nyt ollaan tosissaan ja otetaan irti kaikki, mitä on tarjolla. Tiedonjano oli sellainen, että nyt satsattiin opiskeluun jo omalla ajalla. Motivaatio oli kohdallaan.

Eri metallien rakenteet ja niiden ominaisuudet sekä rakennesuunnittelun perusteet, miten kaiken sellaisen voisi omaksua? Kun kaikkalainen kone- ja laiterakennus perustuu pitkälti saatavissa oleviin valmisosiin, niin niistähan tulisi olla kaikki mahdollinen tieto. Markku tilasi itselleen teknisiä luetteloita, esitteitä ja mappeja, joissa oli kaikki laakereista, tiivisteistä, hihnoista, hammaspyöristä aina vaihdelaatikoihin ja pumppuihin asti. Kaikkea sellaista, mitä voi koneeseen tai laitteeseen tarvita. Opiskelijan huoneen hyllyt täyttyivät mapeista ja katalogeista.

Monet toimittajat lähettivät tuotetietojaan vain niitä käyttäville yrityksille. Mutta Markku sai hankituksi SKS:n kaikki kuvastot ja tuoteluettelot. Kun SKS oli mekaniikan valmisosien suurin toimittaja suomalaiselle teollisuudelle, niin se hamstraus oli jo itsessään melkoinen saavutus. Lisäksi hyllyihin karttui paljon pienempien toimittajien mappeja, mm. Tohmacin oppaita ja kuvastoja, jotka sisälsivät pitkälle erikoistuneiden yritysten tuotteista kaiken tarpeellisen tiedon.

Näitä kaikkia ja standardeja hän lueskeli usein iltaisin. Tiedot sinänsä eivät olleet välttämättä etusijalla vaan se, että mistä mikäkin juttu löytyy. Ja juuri se osoittautuikin sekä koulun että tulevaisuuden kannalta erittäin hyödylliseksi ja käyttökelpoiseksi tulevalle suunnittelijalle.

Savander on saanut Allu-konsernin 40-vuotisen historian kerättyä tarinoiden kautta hauskaksi kokonaisuudeksi.

Tekijöiden kertomina kuvataan yrityksen taival kerrostalon insinööripoksista kansainväliseksi menestyjäksi.

Jos et ole lukenut yhtään yrityshistoriikkaa, niin tämä on se kirja, josta kannattaa aloittaa.

